

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

Рег. № 912100-954 екз. № 2
12.01.....2015 г.

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО ВЕРОИЗПОВЕДАНИЯТА
И ПРАВАТА НА ЧОВЕКА ПРИ
43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-Н КРАСИМИР ВЕЛЧЕВ

На № 453-14-13/19.12.2014 г.

СТ А Н О В И Щ Е

ОТНОСНО: Законопроект за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците № 454-01-8, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г. и Законопроект за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците № 454-01-37, внесен от Тунчер Мехмедов Кърджалиев на 07.11.2014 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ВЕЛЧЕВ,

Във връзка с представените законопроекти за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците Министерството на вътрешните работи изразява следното становище:

I. По Законопроект за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците № 454-01-8, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г.:

Предложенията от законопроекта са насочени към отмяна на правната възможност за събиране на семейството на чужденец с предоставен статут на бежанец, хуманитарен статут или чужденец, ползващ се от временна закрила. Тази правна възможност е въведена в Закона за убежището и бежанците като част от националните изпълнителни мерки по транспониране на Директива 2001/55/ЕО на Съвета от 20 юли 2001 година относно определянето на минималните

стандарти за предоставяне на временна закрила в случай на масов наплив на разселени лица и за мерките за поддържане на баланса между държавите-членки в полагането на усилия от тяхна страна за прием на такива лица и понасяне на последиците от този прием и Директива № 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 година относно правото на събиране на семейството.

Цитираните директиви са част от правния инструментариум на Европейския съюз в рамките на общата политика в областта на убежището, която включва обща европейска система за убежище – основен елемент на целта за постепенно създаване на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, което е отворено за тези, принудени от обстоятелствата законно да търсят закрила в Съюза. Ключово значение при провеждането на общата европейска политика в областта на убежището е придадено на принципа на солидарността и справедливото поделение на отговорностите между държавите-членки.

В Съображение 8 от Преамбюла на Директива 2003/86/ЕО се отделя специално внимание на бежанците и се подчертава специфичният характер на причините, които са ги принудили да избягат от страната си и които им пречат да водят там нормален семеен живот. В директивата е отбелязана необходимостта по отношение на бежанците да бъдат предвидени по-благоприятни условия за упражняване на правото им на събиране на семейството. Изискванията за събирането на семействата на бежанци са регламентирани в чл. 9-12 на Директивата, въведени са в Закона за убежището и бежанците, включително в чл. 34, предложен за отмяна със законопроекта, и са съобразени с международните и европейски правни актове.

В съответствие с чл. 15 от Директива 2001/55/ЕО в чл. 39а от Закона за убежището и бежанците е регламентирано правото на чужденец, ползващ се от временна закрила, да се събере със своя съпруг и с техните ненавършили пълнолетие и невстъпили в брак деца, ако и те заявят желание за това.

В този контекст, в случай, че предложеният Законопроект за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците бъде одобрен, ще е налице неизпълнение на законодателството на Съюза и би се създавала реална опасност Европейската комисия да започне процедура за нарушение срещу Република България, съгласно чл. 258 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

В допълнение, с предложенията за отмяна на посочените текстове от Закона за убежището и бежанците се засягат ангажиментите на Република България като страна по редица международноправни актове: Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС), Всеобщата декларация за правата на човека (ВДПЧ), Международния пакт за граждански и политически права (МПГПП), Конвенцията за правата на детето (КПД) и др. Съгласно чл. 5, ал. 4 от Конституцията на Република България международните договори, ратифицирани по конституционен ред, обнародвани и влезли в сила за Република България, са част от вътрешното право на страната и имат предимство пред тези норми на вътрешното законодателство, които им противоречат.

Посочените международни договори най-общо провъзгласяват неотменимото право на всеки на зачитане на личния и семейния му живот. Специално внимание се обръща на правото на всяко дете да живее заедно с родителите си, да бъде обект на закрила от страна на неговото семейство, да не бъде разделяно от родителите си, освен когато компетентните власти решат в съответствие с приложимите закони (чл. 8 от КЗПЧОС; чл. 9, чл. 10, чл. 22 от КПД; чл. 24 от МПГПП и др.). Конвенцията за правата на детето задължава държавите страни по Конвенцията да гарантират правото на всяко дете да живее със своите родители, освен ако това не му вреди, както и заедно със своите родители има право на мнение и участие във вземането на решение

за раздяла между тях. Когато детето е отделено от единия или от двамата си родители, то има право да поддържа връзка с тях, ако това не вреди на неговите интереси. Когато някоя държава е причина за разделянето на дете от неговите родители, то и семейството му имат право на информация за местопребиваването на всеки член от семейството. В допълнение, ако детето и семейството живеят в различни държави, детето има право да поиска да се събере или да поддържа лични контакти с родителите си без ограничения, стига това да е в рамките на закона и да не нарушава правата на другите. Тези принципи и гаранции са залегнали и в българския Закон за закрила на детето.

По отношение на децата бежанци в КИД е предвидено изрично държавите страни по Конвенцията да вземат необходимите мерки да осигурят на дете, което иска да получи статут на бежанец или което се счита за бежанец в съответствие с приложимото международно или вътрешно право и процедури, независимо дали е придружено или не е придружено от неговите родители или от което и да е друго лице, да получи подходяща защита и хуманитарна помощ в ползването на съответните права, изложени в Конвенцията и в другите международни документи за правата на човека или по хуманитарни въпроси, по които посочените държави са страни. За тази цел държавите страни по Конвенцията подкрепят усилията на Организацията на обединените нации и на други компетентни междуправителствени организации или неправителствени организации, сътрудничащи с Организацията на обединените нации, да защитават и подпомагат това дете и да издирят родителите или други членове на семейството на всяко дете бежанец с цел да получат информация, необходима за събирането му с членовете на неговото семейство.

Предложенията от законопроекта **водят до противоречие и на духа на заключенията**, приети от изпълнителния комитет на ВКБООН, в които се подчертава основната важност на целостта на семейството и събирането на разделени семейства и се призовава за улеснено приемане в страната на членовете на семейства на лица в призната нужда от международна закрила.

С оглед на изложеното, Министерството на вътрешните работи не подкрепя представения Законопроект за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците № 454-01-8, внесен от Волен Николов Сидеров и група народни представители на 27.10.2014 г.

II. По Законопроект за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците № 454-01-37, внесен от Тунчер Мехмедов Кърджалиев на 07.11.2014 г.:

Законопроектът въвежда в националното законодателство изискванията на *Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, на единния стандарт на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила.*

Срокът за транспониране на тази директива от държавите - членки изтече на 21 декември 2013 г. Първоначално внесенят с тази цел законопроект беше разгледан и приет на второ четене от водещата комисия в НС на 10 април 2014 г., но не беше приет от 42-то Народно събрание поради неговото предсрочно разпускане.

Поради неспазване на посочения срок, Европейската комисия стартира наказателна процедура срещу България за забавено транспониране на този акт на европейското право. Скорошното приемане на предложението ЗИДЗУБ е изключително важно с оглед изпълнение на ангажиментите на страната ни и закриване на стартиралата наказателна процедура.

На следващо място, изготвеният законопроект има за цел да отговори на предизвикателствата на засиления бежански и миграционен натиск, както и да предостави адекватно нормативно разрешение на някои проблеми в практиката (напр. в областта на интеграцията на бежанците и достъпа до образование, представителството на непридружените малолетни и непълнолетни чужденци и др), натрупани в годините на прилагане на настоящите разпоредби на ЗУБ, с което същевременно се постига и съответствие на националното законодателство с изискванията на *Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила*. В тази връзка следва също така да се отбележи, че с разглеждания законопроект в националното законодателство ще бъдат въведени, както предвидените по тази директива ограничителни мерки, така и всички съответни гаранции за правата на лицата, търсещи и получили закрила по този закон.

Ако при обсъждането на законопроекта бъдат представени съображения по отношение на готовността, капацитета или финансовата обезпеченост на ДАБ за прилагане на разпоредбите, привличащи възможност за настаняване на кандидати за убежище в центрове от затворен тип, считаме, че би могъл да се предвиди и допълнителен срок за влизане в сила на съответните разпоредби.

С оглед значението на предлаганата уредба следва също така да се отбележи, че законопроектът беше подложен на широко обсъждане в рамките на 42-то Народно събрание, при което бяха привлечени вносителите, представители на международни и неправителствени правозащитни организации, в т.ч. ВКБООН и БХК и други заинтересовани страни, сред които ДАЗД, МОН, АСП, съда, прокуратурата и администрацията на Президента.

По този начин, с приемането на разглеждания законопроект не само ще бъдат изпълнени задълженията на България по посочените две европейски директиви в областта на убежището, но ще бъдат реализирани и следните национално значими цели:

Ще бъдат създадени необходимите условия за изпълнение на целите и приоритетите на Националната стратегия за интеграция на лицата, получили международна закрила в Република България (2014 – 2020), сред които въвеждането и прилагането на споразумения за интеграция, като инструмент за успешната интеграция на лицата, получили закрила в Република България, гарантиране правата на непридружените малолетни и непълнолетни чужденци и осигуряване на достъп до образование на лицата, получили международна закрила.

Ще бъде постигнат необходимият баланс между предвидените в съответствие с европейското законодателство и международните актове гаранции за правата на лицата, търсещи закрила и въведените ограничителни мерки по Директива 2013/33/ЕС, които да обезпечат опазването на обществения ред, сигурността и здравето на населението.

С оглед на изложеното, Министерството на вътрешните работи изразява своята подкрепа за представения Законопроект за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците № 454-01-37, внесен от народния представител Тунчер Мехмедов Кърджалиев на 07.11.2014 г.

ЗА МИНИСТЪР:

ЗАМЕСТНИК - МИНИСТЪР КРАСИМИР ЦИПОВ
(Съгласно МЗ № 8121з – 845/17.11.2014 г.)

